

[Niels Frederiksen.]

Varer kunde der efter min Mening ikke findes noget Sted, end den hjemlige Industri var i Stand til at præstere, og glædeligt vilde det være, om Ordre af den Art i Millionomfang kunde glide til Danmark til Gavn for Beskæftigelsen, til Gavn for vor hjemlandske Økonomi og til Løn, kan jeg sige, for de hjemlige industridrivendes Dygtighed, der er udtrykt i den Produktionsevne, som de ved Redskabernes Fremstilling har vist at være i Besiddelse af.

Selv om der kan være enkelte Lyspunkter, indrømmer jeg, at der ogsaa kan være noget, der truer det danske Landbrug i Øjeblikket, og jeg tror, det er rigtigt, at vi her ved Finanslovsforslagets første Behandling giver Udtryk for, hvad man fra forskellige Sider mener om Situationen, Vanskelighedernes Art og Karakter. Jeg vil ogsaa gerne gøre det af en anden Grund. Der er nylig i Venstrepressen gaaet en Fællesartikel under Overskriften „Haaner I Norden“. Den stammer fra en Artikel i „Ekstra-bladet“, der efter min Mening er misbrugt af Venstrepressen i en ganske bestemt Hensigt, den nemlig at behandle denne Artikel paa en saadan Maade og efter min Mening i forvrænget Form for at give Indtryk i Læsekredsen af, at det radikale Venstre som Parti stod ganske uforstaaende, nærmest haanende overfor de Vanskeligheder, det danske Landbrug i Øjeblikket er inde i. Jeg skal ikke gaa i Rette med Venstrepressen for den Fremgangsmaade. Det er jo ganske haabløst, naar man har kendt den gennem Aarene, men det er uberettiget at give Befolkningen det Indtryk, at det radikale Venstre staar uforstaaende overfor de økonomiske Foreteelser i Landbruget i Øjeblikket. At vi ikke gør det, har vi vist ved vor Indsats i dansk Politik Gang paa Gang. For det radikale Venstre kommer det, der nu sker, egentlig slet ikke overraskende, det maa være langt mere overraskende for de Partier og Politikere, der med letsindig Optimisme har set helt anderledes paa Forholdene end vi. Det danske Landbrug har de foregaaende Aar været ude under Vilkaar og Forhold, der har været overordentlig vanskelige og paa mange Omraader overordentlig farlige. Jeg vil gerne nu, da den virkelige Gældskrise melder sig, have Lov til at fremsætte følgende Betragtninger. Den farligste Tid for dansk Landbrugs Økonomi oplevede vi under Krigsaarenes Højkonjunkturer. Det maa vist alle erkende. Ingen Tid har været saa farlig for det danske Landbrug som de opskruede Priser og det dermed følgende Prisniveau,

som skabtes ved Højkonjunkturernes abnorme og uheldige Forhold. Ingen Tid har truet det danske Landbrugs økonomiske Selvstændighed saa stærkt som Opgangsaarenes vanvittige Priser. Jeg vil gerne spørge dem, der nu ser paa Forholdene med Sortseerblik og med den Vurdering, der er udtrykt i Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Karakteristik af Forholdene som fortvilede for dansk Landbrug: hvad er Aarsagen? Ingen Aarsag har været stærkere end de opskruede Priser, som skabte et Prisniveau og ikke mindst en Gældsstiftelse og Ejendomspriser, der nu slet ikke kan holde selv i en middeldygtig Landbrugers Haand.

Det er underligt, naar man nu møder Bekymringen fra den højre Side i denne Sal, at man da altid fæster sin Opmærksomhed ved de Vanskeligheder, der taarner sig op for Landbruget ved, at der skal betales en ordentlig Arbejds løn for det Arbejde, som enten i Industrien eller paa andre Omraader udføres i Landbrugets Tjeneste, medens vi aldrig med et Ord hører Tale om Bekymring overfor den største Fare, der truer dansk Landbrug, nemlig den Gældsstiftelse, der er sket i det danske Landbrug i de senere Aar. Jeg kunde fristes til at karakterisere og udtrykke i Tal den Fares Styrke under den saa meget og højt lovpriste Selvejform med ubegrænset Mulighed for Gældsstiftelse. Jeg drister mig til at paastaa, at i Øjeblikket sidder omkring Halvdelen af danske Landmænd, der har stiftet Hjem siden 1916, med en Forrentningsbyrde paa mellem 1 000 og 1 500 Kr. pr. Tønde Land middelgod Jord, og denne Vurdering af dansk Landbrugs Økonomi skal nok vise sig at holde Stik. Men hvad betyder det for danske Landmænd under de økonomiske Forhold, hvorunder de nu arbejder? Det betyder at Forrentningen af Kapitalgælden i Øjeblikket kræver omkring 7 Tønder Korn pr. Tønde Land, inden der er noget tilovers til Arbejds løn, Skatter, Afgifter, Driftsleder løn, og hvad der ellers følger med i Bedriften, og hvad det betyder ved Forøgelse af de økonomiske Vanskeligheder for en Landbruger, kan jeg bedst karakterisere ved at sige, at da vi i den store Landbo-kommission af 1911 prøvede paa at indhente Oplysninger om, hvilke Indtægter Præsteembederne i Danmark har af de Præstegaardsarealer, der findes rundt om i Landet, fik vi den Oplysning, at for Præstegaardene paa Sjælland og paa Øerne var den aarlige Indtægt af Jordarealerne 19 Kr. og for Jyllands Vedkommende